

Torstai 17. kesäkuuta 2010

Ensimmäisen rautatiedirektiivipaketin täytäntöönpano

P7_TA(2010)0240

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 ensimmäisen rautatiepaketin direktiivien (2001/12/EY, 2001/13/EY ja 2001/14/EY) täytäntöönpanosta

(2011/C 236 E/21)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission toisen kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle rautatiemarkkinoiden kehityksen seurannasta (KOM(2009)0676) sekä siihen liittyvän komission yksiköiden työasiakirjan (SEC(2009)1687),
  - ottaa huomioon yhteisön rautateiden kehittämistä annetun neuvoston direktiivin 91/440/ETY muuttamisesta 26. helmikuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/12/EY ⁽¹⁾,
  - ottaa huomioon rautatieyritysten toimiluvista annetun neuvoston direktiivin 95/18/EY muuttamisesta 26. helmikuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/13/EY ⁽²⁾,
  - ottaa huomioon rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämisestä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimisestä sekä turvallisuustodistusten antamisesta 26. helmikuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/14/EY ⁽³⁾,
  - ottaa huomioon 12. heinäkuuta 2007 antamansa päätöslauselman ensimmäisen rautatiepaketin täytäntöönpanosta ⁽⁴⁾,
  - ottaa huomioon 9. maaliskuuta 2010 komissiolle esitetyn kysymyksen ensimmäisen rautatiepaketin direktiivien (N:o 2001/12/EY, 2001/13/EY ja 2001/14/EY) täytäntöönpanosta (O-0030/2010 – B7-0204/2010),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ensimmäinen rautatiepaketti hyväksyttiin vuonna 2001 ja se sisältää kolme direktiiviä, jotka koskevat yhteisön rautateiden kehittämistä, rautatieyritysten toimilupia, rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeuden myöntämistä ja rautateiden infrastruktuurin käyttömaksujen perimistä sekä turvallisuustodistusten antamista, ja että sen oli tarkoitus olla ensimmäinen vaihe pyrittäessä luomaan yhteinen eurooppalainen rautatiealue ja siten elvyttämään rautatieliikennettä ja tarjota vakaa rahoitusrakenne tämän tavoitteen saavuttamiseksi,
- B. ottaa huomioon, että ensimmäisen rautatiepaketin direktiivit oli tarkoitus saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä 15. maaliskuuta 2003 mennessä mutta komissio odotti kesäkuuhun 2008 ennen rikkomenettelyn käynnistämistä jäsenvaltioita vastaan ensimmäisen rautatiepaketin virheellisen tai epätäydellisen täytäntöönpanon vuoksi,
- C. ottaa huomioon, että komission rautatiemarkkinoiden kehityksen seurannasta antaman toisen kertomuksen mukaan rautateiden osuus liikenteestä ei ole kasvanut vaan vuonna 2002 se oli vakiintunut vain noin kymmenen prosentin tasolle tavaraliikenteessä ja alle seitsemään prosenttiin matkustajaliikenteessä,

⁽¹⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 26.⁽³⁾ EYVL L 75, 15.3.2001, s. 29.⁽⁴⁾ EUVL C 175 E, 10.7.2008, s. 551.

Torstai 17. kesäkuuta 2010

1. pitää valitettavana, että 22 jäsenvaltion huomattava enemmistö ei ole saattanut ensimmäisen rautatiepaketin kolmea direktiiviä asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään; katsoo, että sen vuoksi rautatieliikenteen osuus kaikesta liikenteestä ei ole kasvanut;
2. palauttaa mieleen korostaneensa jo 12. heinäkuuta 2007 antamassaan päätöslauselmassa, että ensimmäisen rautatiepaketin täysimääräiselle täytäntöönpanolle on annettava ehdoton etusija; on sen vuoksi erittäin pettynyt siihen, että jäsenvaltioiden suuri enemmistö, johon kuuluvat Itävalta, Belgia, Bulgaria, Tšekin tasavalta, Saksa, Tanska, Viro, Kreikka, Espanja, Ranska, Unkari, Irlanti, Italia, Liettua, Luxemburg, Latvia, Puola, Portugali, Romania, Ruotsi, Slovenia ja Slovakia, ei ole toiminut näin;
3. pahoittelee, että komissiolta kului viisi vuotta, ennen kuin se ryhtyi toimiin tämän laiminlyönnin johdosta, koska se lähetti viralliset ilmoitukset vasta kesäkuussa 2008 ja perustellut lausunnot ensimmäisen rautatiepaketin virheellisestä tai epätäydellisestä täytäntöönpanosta lokakuussa 2009; pitää valitettavana, että komissio ei ole keskittynyt arvioinnissaan riittävästi rautatiejärjestelmän rahoitusperustaan; kehottaa näin ollen komissiota ryhtymään viipymättä oikeustoimiin niitä 22 jäsenvaltiota vastaan, jotka eivät ole panneet ensimmäistä rautatiepakettia täytäntöön;
4. kehottaa näitä 22 jäsenvaltiota noudattamaan viivytyksettä unionin lainsäädäntöä; katsoo, että laiminlyömällä ensimmäisen rautatiepaketin direktiivien täytäntöönpanon kyseiset jäsenvaltiot estävät yhä oikeudelmukaisen kilpailun toteutumisen rautatieliikenteen alalla;
5. vaatii, että komissio julkistaa konkreettiset tiedot osista, joita ei ole pantu kokonaan täytäntöön kussakin jäsenvaltiossa, ja erityisesti tiedot puutteista riippumattoman sääntelyelimen perustamisessa ja rautatieverkoston käyttömaksuja koskevien säännösten täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota lisäksi tiedottamaan parlamentille komission ja jäsenvaltioiden toisistaan poikkeavista, infrastruktuurin ylläpitäjien riippumattomuutta koskevista oikeudellisista tulkinnoista (direktiivin 2001/14/EY 4 artiklan 2 kohta ja 14 artiklan 2 kohta);

Infrastruktuurin ylläpitäjien riippumattomuus

6. korostaa, että on huolehdittava infrastruktuurin ylläpitäjän riittävästä riippumattomuudesta, koska sillä on direktiivin 2001/14/EY mukaan keskeinen rooli myönnettäessä kaikille hakijoille oikeudenmukaisesti rautateiden infrastruktuurikapasiteetin käyttöoikeus rautateiden infrastruktuurikapasiteetin jakamisen yhteydessä, perittäessä maksuja rautatieinfrastruktuurin käytöstä ja annettaessa turvallisuustodistuksia;
7. katsoo, että infrastruktuurin ylläpitäjän riippumattomuus on edellytys kaikkien toiminnanharjoittajien oikeudenmukaiselle, avoimelle ja syrjimättömälle kohtelulle; pitää erityisen huolestuttavana sitä, että infrastruktuurin ylläpitäjien riippumattomuutta ei ole riittävän hyvin turvattu käytännöllisten ja oikeudellisten suojakeinojen avulla, varsinkin silloin, kun ne ovat osa rautatiealan holdingyhtiötä, jolla on myös rautatieliikennetoimintaa;
8. vaatii jäsenvaltioita, jotka eivät ole noudattaneet tätä säännöstä, erottamaan selvästi kansallisen rautatieverkoston kapasiteetin myöntämisen keskeisen tehtävän vakiintuneesta rautatieliikenteen toiminnanharjoittamisesta kaikilla tarvittavilla oikeudellisilla ja muilla toimenpiteillä, koska tällainen riippumattomuuden puute saattaa estää infrastruktuurin ylläpitäjää tekemästä todellisia päätöksiä infrastruktuurin käytöstä;

Sääntelyelinten valtuuksien puute

9. on huolestunut siitä, että sääntelyelimille ei ole myönnetty riittäviä valtuuksia ja resursseja ja että nämä puutteet haittaavat kilpailuongelmien valvontaa kansallisilla markkinoilla;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

10. kehottaa komissiota ilmoittamaan parlamentille sääntelyelinten valtuuksista, joita jäsenvaltioiden on lujitettava, jotta niille voidaan turvata todelliset valtuudet seurata toimivaltansa piiriin kuuluvia rautatiemarkkinoita;

11. katsoo, että todella riippumattomien sääntelyelinten perustamatta jättäminen jäsenvaltioihin haittaa ensimmäisen rautatiepaketin asianmukaista täytäntöönpanoa;

Infrastruktuurin rahoittaminen ja maksuja koskevat periaatteet

12. toteaa, että ensimmäiseen rautatiepakettiin sisällytettiin erityisiä säännöksiä infrastruktuurin rahoittamisesta ja rautateiden velan hoitamisesta (direktiivin 2001/12/EY 9 artikla);

13. pitää valitettavana, että rautatieinfrastruktuurin kehittämiseen ja ylläpitoon tehtävät investoinnit ovat useissa jäsenvaltioissa pitkälti riittämättömiä, joten nykyisen infrastruktuurin laatu usein heikkenee; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön tarvittavat resurssit, jotta voidaan kehittää uusia rautatieliikennehankkeita ja pitää nykyistä infrastruktuuria asianmukaisesti yllä;

Rautatieverkoston käyttömaksut

14. toteaa, että infrastruktuurin ylläpitäjien riippumattomuus ja sääntelyelimille annetut valtuudet ja resurssit ovat tyydyttävien rautatieverkoston käyttömaksujen edellytys; muistuttaa, että infrastruktuurin käyttömaksut on laskettava oikeudenmukaisesti, avoimesti ja johdonmukaisesti ja niiden on oltava riittävän avoimia rautatieyhteyksien kannalta;

15. ilmaisee huolensa infrastruktuurin käyttömaksuja koskevien säännösten puutteellisesta täytäntöönpanosta ja erityisesti suoritusjärjestelmien puuttumisesta, koska sillä voidaan parantaa rautatieverkoston ja rautatiepalvelujen suoriin kustannuksiin perustuvien maksujärjestelmien toimintaa, ja pahoittelee myös sitä, että infrastruktuurin ylläpitäjä ei ole määrännyt itsenäisesti infrastruktuurin käyttömaksuja;

16. pahoittelee, että näiden täytäntöönpanon puutteiden vuoksi infrastruktuurin käyttömaksut eivät näytä olevan suorassa yhteydessä rautatiepalvelujen kustannuksiin ja että rautatiemarkkinat eivät ehkä selviydy näin korkeista maksuista; toteaa, että korkeat infrastruktuurin käyttömaksut voivat estää vakiintumattomien toiminnanharjoittajien pääsyn markkinoille ja että komissio on saanut toiminnanharjoittajilta useita valituksia, jotka koskevat oikeutta käyttää terminaaleja ja rautatiepalveluja;

17. katsoo, että rautatie- ja maantieliikenteeseen sovellettavia verkoston käyttömaksuja olisi lähennettävä toisiinsa, jotta voidaan luoda perusta aidosti yhdenmukaisille toimintaedellytyksille liikennemuotojen välillä; korostaa, että yhdenmukaisten toimintaedellytysten avulla EU:n liikennejärjestelmästä voitaisiin tehdä kestävämpi ja tehokkaampi ja voitaisiin maksimoida rautatieliikenteen ekologinen kilpailukyky;

Ensimmäisen rautatiepaketin tarkistaminen

18. korostaa, että ensimmäisen rautatiepaketin asianmukainen ja täydellinen täytäntöönpano on perustavanlaatuinen edellytys Euroopan rautatieverkoston luomiselle ja että komissio on asettanut ehdottomalle etusijalle tämän täytäntöönpanon jatkamisen kaikkien käytettävissään olevien oikeudellisten menettelyjen avulla;

19. kehottaa komissiota esittämään ensimmäisen rautatiepaketin tarkistamista viimeistään syyskuussa 2010; vaatii komissiota käsittelemään tämän tarkistamisen yhteydessä ensisijaisina kysymyksinä infrastruktuurin ylläpitäjien riippumattomuuden puutetta ja sääntelyelinten resurssien ja valtuuksien puutetta ja ehdottamaan asianmukaisia infrastruktuurin käyttömaksua koskevia periaatteita, joilla kannustetaan julkisia ja yksityisiä investointeja rautatiealaan;

Torstai 17. kesäkuuta 2010

20. katsoo, että rautatiemarkkinoiden avaamisen onnistuminen riippuu siitä, pannaanko ensimmäisen rautatiepaketin säännökset täysimääräisesti täytäntöön; korostaa, että rautatiealan markkinoiden vapauttaminen ei saisi heikentää rautatieliikenteen palvelujen laatua ja siinä olisi turvattava julkisen palvelun velvoitteet; katsoo, että olisi sovellettava vastavuoroisuuden periaatetta siihen saakka, kun markkinat on avattu täydellisesti;

21. kehottaa komissiota reagoimaan ensimmäisen rautatiepaketin uudelleenlaaditussa toisinnossa tai vuoden 2010 loppuun mennessä 3, 5, 10 ja 16 kohdassa esitettyihin vaatimuksiin tai antamaan niitä koskevat tiedot;

*

*   *

22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

Keski-Euroopan maiden, erityisesti Puolan, Tšekin tasavallan, Slovakian, Unkarin ja Romanian, sekä Ranskan tulvat

P7_TA(2010)0241

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. kesäkuuta 2010 Keski-Euroopan maiden, erityisesti Puolan, Tšekin tasavallan, Slovakian, Unkarin ja Romanian, sekä Ranskan tulvista

(2011/C 236 E/22)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 ja 349 artiklan,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen asetukseksi Euroopan unionin solidaarisuusrahastosta (KOM(2005)0108) ja Euroopan parlamentin siitä 18. toukokuuta 2006 vahvistaman kannan,
- ottaa huomioon 5. syyskuuta 2002 antamansa päätöslauselman Keski-Euroopan tulvakatastrofeista ⁽¹⁾, 8. syyskuuta 2005 antamansa päätöslauselman luonnononnettomuuksista (tulipaloista ja tulvista) Euroopassa ⁽²⁾, 18. toukokuuta 2006 antamansa päätöslauselmat luonnonkatastrofeista (tulipalot, kuivuus ja tulvat) – maataloutta koskevat näkökohdat, aluekehitysnäkökulmat ja ympäristönäkökohdat ⁽³⁾ sekä 7. syyskuuta 2006 antamansa päätöslauselman metsäpaloista ja tulvista ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon valkoisen kirjan ”Ilmastonmuutokseen sopeutuminen: Kohti eurooppalaista toimintakehystä” (KOM(2009)0147) ja komission tiedonannon luonnonkatastrofien ja ihmisen aiheuttamien katastrofien ehkäisyyn sovellettavasta yhteisön lähestymistavasta (KOM(2009)0082),
- ottaa huomioon EU:n alueiden tulevien haasteiden arviota koskevan komission valmisteluasiakirjan ”Regions 2020 – an assessment of Future Challenges for EU Regions” (SEC(2008)2868),
- ottaa huomioon komission 24. helmikuuta 2010 antaman julkilausuman Madeiran autonomisella alueella tapahtuneesta suuresta luonnonkatastrofista ja 11. maaliskuuta 2010 antamansa päätöslauselman Madeiran autonomisella alueella tapahtuneesta suuresta luonnonkatastrofista ja Xynthia-myrskyn vaikutuksista Euroopassa ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 4 kohdan,

⁽¹⁾ EUVL C 272 E, 13.11.2003, s. 471.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2005)0334.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0222, 0223 ja 0224.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0349.

⁽⁵⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2010)0065.